

ΤΜ
ΧΠ
ΠΑ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Newsletter

Φεβρουάριος 2024 | τ. 76

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Επιμέλεια Έκδοσης: Δρ. Πρόδρομος Μαρδάκης, Υπεύθυνος Έκδοσης: Αν.Καθηγητής Μάριος Χαϊνταρλής, Πρόεδρος ΤΜΧΠΠΑ

Εντός

- 1 Editorial
- 2 Διεθνές Συνέδριο
«Changing Cities»
- 3 Νέα του AESOP
- 4 Προσκλήσεις για
υποβολή περιλήψεων και
άρθρων
- 4 Επιστημονική δραστη-
ριότητα μελών του
Τμήματος
- 5 Επιστημονικές
Εκδηλώσεις
- 5 Condolence
Announcement

EDITORIAL

Πόσα χρόνια δίσεχτα...

Του Νίκου Σαμαρά*

Με το σύστημα μέτρησης του χρόνου, που χρησιμοποιούμε στον δυτικό κόσμο, κάθε έτος έχει 365 ημέρες. Δεδομένου ότι ο χρόνος που απαιτείται για μια πλήρη περιστροφή της γης γύρω από τον ήλιο είναι 365 ημέρες και περίπου 6 ώρες ή περίπου 1/4 της ημέρας, κάθε 4 χρόνια, τα έτη που ο αριθμός τους είναι διαιρετός με το 4, έχουν 366 ημέρες και ονομάζονται δίσεχτα. Η ημέρα που προστίθεται είναι η 29η Φεβρουαρίου. Ο λαός μας αποκαλεί τις χρονικές περιόδους, κατά τις οποίες συμβαίνουν μεγάλα δεινά, «χρόνια δίσεχτα»¹.

Η συμβατική οργάνωση του χρόνου σε έτη δεν οριοθετεί βεβαίως την ίδια τη ζωή. Όπως, χαρακτηριστικά, έλεγε ο Δημήτρης Νιάνιας, κατά τις παραδόσεις των μαθημάτων Φιλοσοφίας στο ΕΜΠ, η ανθρωπότητα δεν αρχίζει τη ζωή της κάθε 1η του έτους, για να την ολοκληρώσει κάθε 31η Δεκεμβρίου.

Από χρονιά σε χρονιά, μεταφέρεται κάποιο είδος πείρας, χρήσιμης για την αντιμετώπιση ποικίλων ζητημάτων του ατομικού και κοινωνικού βίου, αλλά πρωτίστως μεταδίδεται ένα γενικότερο ήθος, που χαρακτηρίζει τη στάση των κοινωνιών απέναντι στα πράγματα, αυτή την ίδια την αντίληψη της πραγματικότητας, την ερμηνεία του παρελθόντος τους, την κατανόηση του παρόντος, τον οραματισμό του μέλλοντός τους. Διαμορφώνεται, μ' άλλα λόγια, η συνείδησή τους, οι ιδέες και οι νέες κάθε φορά επιδιώξεις τους, αλλά, επίσης, και η αντίληψη για το εύρος ισχύος των ιδεών τους και για την εφικτότητα των επιδιώξεών τους.

Ποια, αλήθεια, αντίληψη διαμορφώνεται στις κοινωνίες από την διαχρονική ατιμωρησία χαρακτηριστικών ενεργειών ευθείας παραβίασης του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και προκλητικής αγνόησης πληθώρας αποφάσεων του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών; **(συνέχεια στην 5^η σελίδα)**

Κύπρος 74, 1974,
Τάσσος (1914-1985),
Εθνική Πινακοθήκη

Changing Cities VI Spatial, Design, Landscape, Heritage & Socioeconomic dimensions

24-28 June 2024, Island of Rhodes,
Greece.

Σας προσκαλούμε στο 6ο διεθνές συνέδριο **Changing Cities VI; Spatial, Design, Landscape, Heritage & Socioeconomic dimensions, 24-28 June 2024, Island of Rhodes, Greece.**

Το κεντρικό θέμα του 6ου διεθνούς συνεδρίου Changing Cities είναι: **"Climate Crisis. Cities' transitions towards smart & green development"**.

Το συνέδριο διοργανώνεται από το **Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**, Τμήμα Μηχ. Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Εργαστήριο Μορφολογίας & Σχεδιασμού Αστικού χώρου σε συνεργασία με

- το **Πανεπιστήμιο Αιγαίου**, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Ρόδος

- τη διεθνή επιστημονική οργάνωση **IsoCarp** (International society of City and Regional Planners).

Η σειρά διεθνών συνεδρίων CHANGING CITIES φιλοδοξεί να αποτελέσει δημόσιο βήμα διαλόγου μεταξύ μηχανικών πολεοδομίας και χωροταξίας, αρχιτεκτόνων μηχανικών, σχεδιαστών τοπίου, γεωγράφων, ιστορικών, οικονομολόγων, πολιτικών επιστημόνων, σχετικά με το μέλλον και τις σύγχρονες προκλήσεις των πόλεων. Μέχρι σήμερα έχουμε ήδη διοργανώσει ανά διετία με επιτυχία πέντε συνέδρια της σειράς CHANGING CITIES. Τα συνέδρια εκδίδουν τόμο Πρακτικών με κρίση και ISBN, και διεξάγονται πάντα την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου σε τουριστικά δημοφιλείς

περιοχές της χώρας μας με μοναδική πολιτιστική κληρονομιά και φυσικό τοπίο.

1. CHANGING CITIES I: Spatial, Morphological, formal and socioeconomic dimensions, 18-21 June 2013, Skiathos Island, Greece.

2. CHANGING CITIES II: Spatial, Design, Landscape and socioeconomic dimensions, 22-26 June 2015, Porto Heli, Peloponnese, Greece.

3. CHANGING CITIES III: Spatial, Design, Landscape and socioeconomic dimensions, 26-30 June 2017, Syros Island, Greece.

4. CHANGING CITIES IV: Spatial, Design, Landscape and socioeconomic dimensions, 23-28 June 2019, Chania, Crete Island, Greece.

5. CHANGING CITIES V: Spatial, Design, Landscape, Heritage and socioeconomic dimensions, 20-25 June 2022, Corfu Island, Greece.

Οι **κύριες θεματικές ενότητες** των συνεδρίων είναι οι εξής:

- Resilient Cities,
- Smart Cities,
- Environmental Urban Planning,
- Green Architecture; Urban Design & New Technologies,
- Climate Change, Circular Economy, and Sustainable Development,
- Urban Design in Planning,
- Sustainable Urban Planning & Development,
- Urban Redevelopment, Regeneration & Resilience,
- Urban Cultures & Public Open Spaces,
- Built Heritage Management & Historical Centres,
- Cultural Heritage Management,

- Urban Landscapes, Landscape Planning & Design,
- Transportation Planning and Policy in Cities,
- Place Marketing & City Branding,
- Urban Economies & Spatial Impacts,
- Planning Laws & Real Estate,
- Multicultural cities,
- Shrinking Cities,
- Divided Cities

Όλα τα διεθνή συνέδρια CHANGING CITIES έχουν μεγάλη απήχηση στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, προσελκύοντας συνήθως 300 περίπου εισηγητές (καθηγητές και ερευνητές) από την Ευρώπη, αλλά και όλο τον κόσμο. Πιστεύουμε ότι και το προσεχές 6ο συνέδριο CHANGING CITIES στη Ρόδο θα έχει ακαδημαϊκή επιτυχία.

Η **υποβολή Περιλήψεων** (στα Αγγλικά, την επίσημη γλώσσα του συνεδρίου) έχει ξεκινήσει και η καταληκτική ημερομηνία είναι η **16η Φεβρουαρίου 2024**. Η υποβολή Περίληψης γίνεται online στον ιστότοπο του συνεδρίου

<https://changingcities.prd.uth.gr/cc/index.php>

Το **κόστος εγγραφής** στο συνέδριο είναι 250 ευρώ (για πλήρη εγγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών και Υποψ. Διδασκτόρων), 350 ευρώ (για μερική εγγραφή 2-3 ημερών), 450 ευρώ (για πλήρη εγγραφή 5 ημερών).

Στα πλαίσια του συνεδρίου, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν με **οργανωμένες επισκέψεις, (α) το Μεσαιωνικό ιστορικό κέντρο της πόλης της Ρόδου** που είναι μοναδικό και προστατεύεται από την UNESCO ως μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς, **(β) τη Λίνδο** που είναι προικισμένος τόπος με εξαιρετικά φυσικά τοπία, παραλίες και αρχαιολογικούς τόπους, **(γ) τη Σύμη** με το περίφημο ανάγλυφο του αστικού ιστού της, και την εντυπωσιακή

λαϊκή-νεοκλασική αρχιτεκτονική των κατοικιών.

Σας περιμένουμε όλους!

Καθ. Άσπα Γοσποδίνη, PhD

Καθηγήτρια Πολεοδομίας & Αστικού Σχεδιασμού, Τμήμα Μηχ. Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,

Πρόεδρος της Οργανωτικής και Επιστημονικής Επιτροπής της σειράς διεθνών συνεδρίων Changing Cities

Νέα του AESOP (AESOP news)

1) AESOP 2024 HEADS OF SCHOOLS MEETING

'PLANNING EDUCATION FOR RECOVERY AND RESILIENCE'

IUAV - University of Venice, March 15-16, 2024

This event will encourage a debate on whether and how European planning schools provide future planning practitioners with extensive knowledge and skills for planning and programming cities' recovery, transition, and resilience.

More information regarding the HoS will be continually updated on this webpage:

<https://aesop-planning.eu/hos-venice>

2) THE 18TH AESOP YOUNG ACADEMICS CONFERENCE 'BRIDGING GAPS: URBAN PLANNING FOR COEXISTENCE'

Politecnico di Milano, March 19-22, 2024

The conference will be hosted by a group of young academics from the Department of Architecture and Urban Studies (DAStU). The two main questions raised are: How can

planning reinvent itself? Which are the tools and practices that will ensure human well-being and coexistence with the world?

Read more on the conference website:

<https://www.aesopya2024.polimi.it>

Προσκλήσεις για υποβολή περιλήψεων ή/και άρθρων

Special Session: Economic, social and spatial inequalities in Europe in the era of global mega-trends

Guest Editors: Dimitris Kallioras, Spyros Niavis, Raffaele Paci

Congress: 63rd ERSA Congress "Regional Science Dialogues for Peace and Sustainable Development" (Terceira Island, Azores, Portugal, 26-30/08/2024)

Deadline: 14/02/2024

<https://ersa.eventsair.com/ersa2024/>

Special Issue: The spatial aspects of the "Belt and Road" Initiative in Europe: The location patterns, determinants and impact of Chinese Foreign Direct Investment in the EU regions

Guest Editors: George Petrakos, Dimitris Kallioras, Spyros Niavis

Journal: Sustainability

Deadline: 29/02/2024

https://www.mdpi.com/journal/sustainability/special_issues/8DI609GE0Y

* * *

Special Issue: "Integrating Spatial Analysis and Regional Science to Guide Urban Planning"

Special Issue Editors: Apostolos Lagarias, Poulicos Prastacos, Despina Dimelli, Alexandra Delgado-Jiménez

Journal: Land (MDPI)

Deadline: 29/02/2024

https://www.mdpi.com/journal/land/special_issues/M22E9AG36C

Επιστημονική δραστηριότητα μελών του Τμήματος

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ERSA

Ο Καθηγητής **Δημήτρης Καλλιώρας** παρέστη στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA – European Regional Science Association) στη Νέα Λουβαίνη (Louvain-la-Neuve), στις 18-19 Ιανουαρίου 2024, προκειμένου να διενεργήσει εσωτερικό έλεγχο (internal auditing).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ERSA

Ο Καθηγητής **Δημήτρης Καλλιώρας** συμμετείχε στη συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Οργανωτικής Επιτροπής (European Organizing Committee) της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA – European Regional Science Association). Η συνεδρίαση διεξήχθη διαδικτυακά στις 19 Ιανουαρίου 2024.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ERSA

Ο Καθηγητής **Δημήτρης Καλλιώρας** συμμετείχε στη συνεδρίαση του Συμβουλίου (Council) της Ευρωπαϊκής Εταιρείας

Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA – European Regional Science Association). Η συνεδρίαση διεξήχθη διαδικτυακά στις 29 Ιανουαρίου 2024.

Επιστημονικές Εκδηλώσεις

Τον **Ιούνιο του 2024** θα πραγματοποιηθεί το συνέδριο της **Society of Risk Analysis - Europe** στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, στην Αθήνα. Πληροφορίες: <https://www.srae-athens2024.gr/>

CONDOLENCE ANNOUNCEMENT

The Director and the Members of the Development Policy Laboratory of the University of Thessaly wish to express warm condolences for the untimely death of the beloved colleague Sarolta Németh (University of Eastern Finland).

Editorial (συνέχεια από την 1^η σελίδα)

Η αναποτελεσματικότητα της διεθνούς κοινότητας στο να εξασφαλίζει την ειρηνική διευθέτηση των διαφορών των κρατών και να καταστέλλει την βία, όπου εκδηλώνεται, δεν αποθρασύνει τους αυθαιρετούντες κι ενθαρρύνει κι άλλους επίδοξους μιμητές τους; Εν τέλει δεν παγιώνει μια κουλτούρα παραδοχής, πως δεν μπορεί να υπάρξει δικαιοσύνη στον κόσμο, πώς όλα κατευθύνονται από πολιτικές σκοπιμότητες και πως οι ισχυρότεροι θα επιβάλλουν τη θέλησή τους και θα εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους με τη βία, καταπατώντας κάθε κανόνα δικαίου;

- Τον φετινό Φεβρουάριο συμπληρώνονται 2 χρόνια από τη στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. 'Ο βασικός λόγος ύπαρξης του ΟΗΕ είναι η διατήρηση της

ειρήνης. Όταν ένα μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας εισβάλλει σε μια άλλη χώρα... βλέπεις την αποστολή σου να καταρρέει', ομολογούσε ο επικεφαλής του Θεσμού, ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Αντόνιο Γκουτέρες.

- Στις 7 Φεβρουαρίου συμπληρώνονται 4 μήνες ακατάπαυστου σφυροκοπήματος της λωρίδας της Γάζας από τον στρατό του Ισραήλ, ως απάντηση στην απρόκλητη επίθεση της Χαμάς, της 7ης Οκτωβρίου. Στο ψήφισμα που ενέκρινε, 3 μέρες πριν τα Χριστούγεννα, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με ψήφους 13 υπέρ, 0 κατά και 2 αποχές (ΗΠΑ και Ρωσίας), ζητείται η πρόσβαση ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς οι Παλαιστίνιοι είναι αντιμέτωποι με το φάσμα του λιμού, αλλά δεν υπάρχει αναφορά σε άμεση κατάπαυση του πυρός.
- Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και την συνεχιζόμενη κατοχή του 37% περίπου του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράλληλα, αγνοώντας τη μακρά σειρά Αποφάσεων και Ψηφισμάτων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, η Τουρκία παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων προσφύγων, των αγνοουμένων και των συγγενών τους, καθώς και των εγκλωβισμένων στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, ενώ συνεχίζει, συστηματικά, τον παράνομο εποικισμό και την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς στις κατεχόμενες περιοχές.

Ήδη από το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, έχει αμφισβητηθεί η εγελιανή σύλληψη περί ορθολογικότητας της ιστορίας, από μερίδα φιλοσόφων, με πλέον χαρακτηριστική περίπτωση αυτή του Γερμανού Τέοντορ Αντόρνο: 'Μετά το Άουσβιτς, μετά τη σφαγή εκατομμυρίων ανθρώπων από τη διοίκηση του ναζιστικού κράτους, μπορούμε άραγε να

πιστεύουμε ακόμα ότι ένας ορθός λόγος επενεργεί στην ιστορία;'. Ήταν η πρώτη, ουσιαστικά, φορά, μετά το Διαφωτισμό, που αντιμετωπιζόταν με σκεπτικισμό μια αισιόδοξη οπτική για την ιστορία, στη βάση της ιδέας της προόδου, μια στάση που έμοιαζε με επιστροφή στις αρχαιότερες πεσιμιστικές συλλήψεις για την ιστορία, βασισμένες στην έννοια της παρακμής. Ο Νομπελίστας Γκύντερ Γκρας, θεωρούσε το Άουσβιτς τέτοια τομή στην ιστορία της ανθρωπότητας, ώστε να μπορούσε να αντικατασταθεί το 'προ Χριστού' και 'μετά Χριστόν' με το 'προ και μετά το Άουσβιτς'².

Με τη συνέχιση εγκλημάτων πολέμου, εν πολλοίς ατιμώρητων, και επαναλαμβανόμενων γεγονότων απόλυτου παραλογισμού, που εξακολουθεί να βιώνει και σήμερα η ανθρωπότητα, μοιάζει να επαληθεύεται ο ορισμός που διατύπωνε ο Μάκβεθ για την ιστορία: 'ένα αφήγημα γεμάτο βουή και οργή, που το διηγείται ένας ηλίθιος και δεν έχει κανένα νόημα'. Κι αν προσπαθούσε κάποιος να της αναγνωρίσει κάποιου είδους ορθολογικότητα, αυτό θα ήταν μάλλον αρνητικό, με μίαν εξέλιξη που δεν θα διακρίνονταν για τα 'στάδια προόδου προς το καλύτερο', αλλά μάλλον για 'στιγμές ριζοσπαστικοποίησης του κακού', όπως χαρακτηριστικά διαπίστωνε ο Αλαίν Ρενώ.

Αν δεχθούμε πως κορυφαίες βασικές προτεραιότητες της διεθνούς κοινότητας και των διεθνών οργανισμών, είναι η διατήρηση της παγκόσμιας ειρήνης, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων των λαών και η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, η θέση, πως τα κράτη, στο πλαίσιο της διεθνούς κοινότητας, δρουν για να επιτύχουν τις κοινές αυτές επιδιώξεις, δεν είναι παρά μία ταυτολογία κενή περιεχομένου, αν δεν αναλυθεί πώς αυτές οι επιδιώξεις γίνονται αντιληπτές από κάθε κράτος μέλος μιας υπερεθνικής οντότητας.

Συνεπώς, η προσδοκία, κατά τη νέα χρονιά, να βρεθούν λύσεις σε κάποια από τα μεγάλα προβλήματα της ανθρωπότητας, τελεί υπό την αίρεση της συμφωνίας σ' αυτή καθαυτή τη διατύπωση των προβλημάτων και, βεβαίως, προϋποθέτει συναίνεση, όσον αφορά το πλαίσιο, στο οποίο θα αναλυθούν τα προβλήματα και θα αναζητηθούν οι λύσεις τους. Μπορεί, άραγε, αυτό να είναι το πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Ο Έρικ Χόμπσμπωμ θεωρούσε πως η σημερινή λειτουργία του ΟΗΕ, άμεσα εξαρτώμενη από τον μεταβαλλόμενο συσχετισμό δυνάμεων, πολύ απέχει από τον αποτελεσματικό χειρισμό των κρίσεων, από ένα διεθνή μεσολαβητή, όντως ουδέτερο, που να μπορεί να αναλάβει άμεσα δράση, χωρίς προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, ενώ ο Κωνσταντίνος Τσουκαλάς εκτιμούσε πως η πρόσδεση του ΟΗΕ στο άρμα του ΝΑΤΟ, σε ιστορικές αποφάσεις, για 'ειρηνευτικές' επεμβάσεις, με αιτιολογίες που εκ των υστέρων αποδείχθηκαν χαλκευμένες, έχει πλήξει σοβαρά την αξιοπιστία του.

Όσον αφορά το θέμα της αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης, οι Διασκέψεις του ΟΗΕ για το Κλίμα, που γίνονται κάθε χρόνο από το 1995, σε διαφορετική γεωγραφική ζώνη κάθε φορά, επιβεβαιώνουν μεν τη σταθερή δέσμευση της διεθνούς κοινότητας για βιώσιμη μετάβαση, ωστόσο, η σημειούμενη πρόοδος υπολείπεται των ρητών δεσμεύσεων της COP 21 (Παρίσι 2015). Τα χρονικά όρια πιέζουν και η φετινή (COP29), που θα διεξαχθεί τον Νοέμβριο στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν, δεν πρέπει, για κανένα λόγο, να αποδειχθεί μια διαδικασία ρουτίνας.

Όμως, εκεί που κρίνεται, κυρίως, η αξιοπιστία του Οργανισμού, είναι στο μείζον ζήτημα της διατήρησης της παγκόσμιας ειρήνης. Η Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ είναι το μοναδικό θεσμοθετημένο εργαλείο του Οργανισμού για τη βοήθεια χωρών, που

βρίσκονται σε σύγκρουση, και τη δημιουργία συνθηκών μόνιμης ειρήνης. Οι Κυανόκρανοι του ΟΗΕ ελέγχουν και παρατηρούν τις ειρηνευτικές διαδικασίες, μετά από περίοδο συγκρούσεων, και βοηθούν πρώην αντιμαχόμενους στην εφαρμογή των συμφωνιών που έχουν υπογράψει. Όμως αυτό δεν φαίνεται να αρκεί για την επίτευξη του ύψιστου στόχου. Όλο και περισσότερο γίνεται αισθητή η έλλειψη ενός υπερεθνικού συστήματος καταστολής της βίας, πράγμα που συνιστά, κατά τον Κωνσταντίνο Τσουκαλά, 'μείζονα ιστορική εκκρεμότητα'. Καθώς αυτό το σύστημα υπερεθνικής καταστολής πρέπει να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης των κρατών-μελών του ΟΗΕ, προφανώς δεν μπορεί να είναι η στρατιωτική μηχανή των ΗΠΑ, ενώ τέτοιες προϋποθέσεις συναίνεσης δεν φαίνεται να συγκεντρώνει ούτε το ΝΑΤΟ.

Με τον πόλεμο στην Ουκρανία, η Ρωσία, σε συμβολικό επίπεδο, αμφισβητεί το αμερικανικό μονοπώλιο στην υπερεθνική νόμιμη βία και, 30 χρόνια μετά τη διάλυση του Συμφώνου της Βαρσοβίας, δηλώνει εμπράκτως πως, σε καμιά περίπτωση, δεν εξουσιοδοτεί το ΝΑΤΟ να παίξει 'τον ρόλο του παγκόσμιου χωροφύλακα'. Και άλλες, όμως, κοινωνίες της ανατολής, πολλές ασιατικές και αραβικές χώρες, δεν θα ήταν πρόθυμες για μια τέτοια εξουσιοδότηση. Ο Κισόρ Μαχμπουμπάνι, πρώην Πρόεδρος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και Καθηγητής της Σχολής Δημόσιας Πολιτικής του Εθνικού Πανεπιστημίου της Σιγκαπούρης, θεωρεί πως, με το μεγάλο σοκ που προκάλεσε το Γκουαντάναμο στα μη δυτικά μυαλά, οι Δυτικοί έχασαν το πλεονέκτημα να περιγράφουν τους εαυτούς τους και τις χώρες τους ως πρότυπα προς μίμηση στους τομείς της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είναι γεγονός πως ο ΟΗΕ έχει αποδειχθεί περιορισμένης αποτελεσματικότητας στο

ζήτημα της διατήρησης της παγκόσμιας ειρήνης, καθώς άλλωστε δεν διαθέτει την αναγκαία κατασταλτική αρμοδιότητα, ενώ και η αξιοπιστία του μπορεί να έχει πληγεί, σε κάποιο βαθμό, από τη νομιμοποίηση, μέσω αμφιλεγόμενων αποφάσεων του, αμφισβητήσιμων 'ειρηνευτικών' επεμβάσεων του ΝΑΤΟ. Όμως, διαθέτει την αναμφισβήτητη πολιτική νομιμοποίηση των 193 κρατών-μελών του. Πράγματι, σε αντίθεση με την προκάτοχό του Κοινωνία των Εθνών, που δεν κατάφερε να περιορίσει την επιθετικότητα των κρατών του Άξονα και να αποτρέψει τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και από τα 42 ιδρυτικά της μέλη, 23 μόνο είχαν παραμείνει μέχρι τη διάλυση της το 1946, σήμερα, όλες σχεδόν οι ανεξάρτητες χώρες του κόσμου είναι μέλη του ΟΗΕ. Αξιοποιώντας το υφιστάμενο πλαίσιο του Οργανισμού, παράλληλα με τις όποιες αναγκαίες ενέργειες για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, ο άμεσος τερματισμός των πολέμων δεν μπορεί παρά να είναι η πρώτη προτεραιότητα της παγκόσμιας κοινότητας, καθώς, κάθε μέρα που περνάει, χάνονται ανθρωπίνες ζωές. Αυτή ας είναι η ευχή μας για το δίσεκτο 2024.

Σε εθνικό επίπεδο, αυτόν τον μήνα, που συμπληρώνεται ένας χρόνος από το έγκλημα των Τεμπών, και ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες της εξεταστικής επιτροπής της Βουλής³, προσδοκούμε απόδοση δικαιοσύνης και όχι άλλες εθνικές τραγωδίες. Εξ άλλου, μετά από 50 χρόνια τουρκικής κατοχής στην Κύπρο, ο άμεσος τερματισμός της και η εξεύρεση δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής, αμοιβαία αποδεκτής λύσης του Κυπριακού, στο πλαίσιο των σχετικών Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και του ευρωπαϊκού κεκτημένου, αποτελεί κορυφαία εθνική προτεραιότητα.

*** Νίκος Σαμαράς**

Λέκτορας με γνωστικό αντικείμενο
Αναπλάσεις Ιστορικών Κέντρων / Τμήμα
Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και
Περιφερειακής Ανάπτυξης / Πανεπιστήμιο
Θεσσαλίας

Σημειώσεις

¹ Το τραγούδι «Πόσα χρόνια δίσεκτα» με τη φωνή
του Νίκου Ξυλούρη, συμπεριλαμβάνεται στο
«Χρονικό» του Γιάννη Μαρκόπουλου, σε ποίηση Κ.
Χ. Μύρη (Κώστα Γεωργουσόπουλου).

² Πριν 20 ακριβώς χρόνια, τον Ιανουάριο του 2004,
με την 3218/2004 ομόφωνη απόφαση της Βουλής
των Ελλήνων καθιερώθηκε στην Ελλάδα η 27η
Ιανουαρίου ως «Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων
Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του
Ολοκαυτώματος». Η ημερομηνία αυτή έχει
καθιερωθεί από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ως
Διεθνής Ημέρα Μνήμης για τα Θύματα του
Ολοκαυτώματος, καθώς ήταν στις 27 Ιανουαρίου
του 1945, που τα σοβιετικά στρατεύματα
απελευθέρωναν τους τελευταίους επιζώντες του
Άουσβιτς-Μπιρκενάου.

³ Εξεταστική Επιτροπή για «τη διερεύνηση του
εγκλήματος των Τεμπών».